

Ανατιμήσεις... διαρκείας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η «R», πρόκειται για ένα μπαράζ ανατιμήσεων, με τη λίστα να περιλαμβάνει τουλάχιστον 30 κατηγορίες προϊόντων, όπως τρόφιμα, απορρυπαντικά και γενικά προϊόντα ευρείας κατανάλωσης που καθημερινά αγοράζουν τα περισσότερα νοικοκυριά. Η λίστα της ακριβείας, μάλιστα, αναμένεται να μεγαλώσει ακόμη περισσότερο, όσο κλιμακώνεται η ενεργειακή κρίση και αυξάνονται ραγδαία τα κόστη παραγωγής και μεταφοράς των προϊόντων. Υψηλόβαθμο στέλεχος μεγάλης αλυσίδας σούπερ μάρκετ εκτιμά ότι οι ανατιμήσεις δεν πρόκειται να κοπάσουν καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού, επισημαίνοντας ότι ενδεχόμενη αποκλιμάκωση των τιμών αναμένεται από το φθινόπωρο και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει κάποια εξέλιξη που θα επιβαρύνει περαιτέρω την κατάσταση.

Η λίστα με τις αυξήσεις

Τα κύματα ανατιμήσεων διαδέχονται το ένα το άλλο, με τις αυξήσεις στις τιμές των προϊόντων να είναι σε πολλές περιπτώσεις μεγαλύτερες από τον ετήσιο πληθωρισμό. Αναλυτικότερα, η λίστα των νέων ανατιμήσεων περιλαμβάνει τα εξής προϊόντα: Ρύζι (έως 50%), πανάκια καθαρισμού (5%-31%), μαγιονέζα και κέτσαπ (17%

έως 26%), κατεψυγμένες πίτες και κριτσίνια (έως 22%), χαρτικά (έως 20%), τυριά (έως 20%), αλλαντικά (έως 17%), συσκευασμένα γλυκά (16%), ζυμαρικά και σάλτσες (2%-15%), βρεφικές πάνες (έως 14%), χαλβάς (12%), κονσέρβες (έως 12%), απορρυπαντικά (έως 12%), είδη σφολιάτας (11%), κρασιά (έως 11%), συμπυκνωμένοι χυμοί (10%), γιαούρτια (έως 8%), βούτυρο (έως 8%), κρέατα (8%), συσκευασμένες σαλάτες (7%), γάλα εβαπορέ (6%), αναψυκτικά (6%), αλκοολούχα ποτά (6%), ζωτροφές (6%), ελαιόλαδο (5%), φρέσκο γάλα (5%), σοκολάτες (5%), βρεφικό γάλα (4%), παγωτά (έως 4%) και μπάρες δημητριακών (4%).

Οι περισσότερες από τις παραπάνω οι ανατιμήσεις πρόκειται να γίνουν αντιληπτές από τους καταναλωτές μέσα στον Ιούνιο, ενώ κάποιες θα περάσουν στα ράφια των σούπερ μάρκετ στις αρχές Ιουλίου.

Οι αυξήσεις στις τιμές των προϊόντων, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, αναμένεται να συνεχιστούν καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού, καθώς οι ανατιμήσεις στην ενέργεια έχουν επιβαρύνει σημαντικά το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων. Αυτό που διαφοροποιεί το νέο κύμα ανατιμήσεων σε σχέση με τα προηγούμενα είναι το γεγονός ότι τα καταστήματα τροφίμων, δηλαδή τα σούπερ μάρκετ, δεν διαθέτουν μεγάλα αποθέματα στις αποθήκες τους, με αποτέλεσμα οι νέες αυξήσεις να περάσουν πιο γρήγορα στα ράφια τους.

Πληθωριστικές πιέσεις

Οι πληθωριστικές πιέσεις θα συνεχιστούν, εξακολουθώντας να συρρικνώνουν την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Την ερχόμενη Παρασκευή, 10 Ιουνίου, αναμένεται να ανακοινωθεί από την Ελληνική Στατιστική Αρχή ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για τον μήνα Μάιο, με όλες τις εκτιμήσεις να συνηγορούν υπέρ του ότι θα σημειώσει νέα αύξηση, ξεπερνώντας το 11%, ενώ δεν είναι λίγοι όσοι προβλέπουν ότι ο πληθωρισμός του Μαΐου μπορεί να προσεγγίσει ακόμη και το 12%. Σημειώνεται ότι ο πληθωρισμός τον Απρίλιο ανήλθε στη χώρα μας στο 10,2% (ο μεγαλύτερος από το 1994). Ήδη η Eurostat ανακοίνωσε την Τρίτη ότι ο εναρμονισμένος πληθωρισμός τον Μάιο αυξήθηκε στο 10,7%, από 9,1% τον Απρίλιο. Συνεπώς, αυτή η αύξηση της 1,6 ποσοστιαίας μονάδας είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κοντά στο 11,5%, σπάζοντας ένα ακόμη ρεκόρ τα τελευταία 29 χρόνια. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο Πρόγραμμα Σταθερότητας έχει ενσωματωθεί ένα σενάριο με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή να διαμορφώνεται το 2022 στο 7,6%. Το ζητούμενο πλέον είναι το πότε θα αρχίσει να σταθεροποιείται αλλά και να αποκλιμακώνεται ο πληθωρισμός, με παράγοντες της αγοράς να επισημαίνουν ότι κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει τον Ιούλιο, οπότε και θα αρχίσει να φαίνεται η παρέμβαση στα τιμολόγια του ρεύματος.

Χονδρικές τιμές στη βιομηχανία

Ο υψηλός πληθωρισμός αναμένεται να τροφοδοτηθεί το επόμενο διάστημα και από τις εκρηκτικές αυξήσεις στις τιμές χονδρικής πώλησης των προϊόντων από τη βιομηχανία. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού στη βιομηχανία κατέγραψε ετήσια αύξηση 48,8% τον Απρίλιο, εξαιτίας της μεγάλης ανόδου των ενεργειακών προϊόντων. Σημαντικό μέρος αυτής της αύξησης θα φανεί και στις λιανικές πωλήσεις δεκάδων βασικών προϊόντων, καθώς πλέον, όπως επισημαίνουν παράγοντες της αγοράς, δεν μπορούν να απορροφηθούν από τις επιχειρήσεις τόσο μεγάλες αυξήσεις στα λειτουργικά κόστη. Οπως επισημαίνουν, το πετρέλαιο κίνησης που χρησιμοποιούν τα φορτηγά που μεταφέρουν τα προϊόντα αποτελεί μια ανελαστική δαπάνη, καθώς τα δρομολόγια πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα, ανεξάρτητα από το κόστος των καυσίμων. Αυτό φαίνεται και στα στοιχεία με τις πωλήσεις του πετρελαίου κίνησης, οι οποίες δεν έχουν μειωθεί το πρώτο τετράμηνο του έτους, σε αντίθεση με αυτές της αμόλυβδης βενζίνης, καθώς οι πολίτες περιορίζουν τις μετακινήσεις τους, με αποτέλεσμα να έχουν μειωθεί οι πωλήσεις σε ποσοστό 8%.

«Καίνε» τα καύσιμα

Το ένα ρεκόρ μετά το άλλο σπάνε οι τιμές των καυσίμων, προκαλώντας ισχυρό πλήγμα στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Η τιμή της αμόλυβδης βενζίνης έχει ξεπεράσει σε αρκετά πρατήρια καυσίμων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης τα 2,30 ευρώ το λίτρο και, όπως εκτιμάται, σύντομα θα πλησιάσει ή και θα ξεπεράσει τα 2,5 ευρώ. Ακόμη πιο αυξημένες είναι οι τιμές των καυσίμων στην επαρχία. Στις Κυκλάδες, για παράδειγμα, η τιμή της αμόλυβδης βενζίνης «φλερτάρει» με τα 3 ευρώ το λίτρο. Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης ανακοίνωσε τη συνέχιση της επιδότησης του πετρελαίου κίνησης στην αντλία με 15 λεπτά του ευρώ ανά λίτρο, με την τιμή του καυσίμου, όμως, να πλησιάζει τα 1,90 ευρώ ανά λίτρο κατά μέσο όρο σε όλη την Ελλάδα. Με την τιμή του πετρελαίου μπρεντ

να κινείται εδώ και αρκετές ημέρες στην περιοχή των 120 δολαρίων ανά βαρέλι και την ισοτιμία ευρώ - δολαρίου να είναι στο 1,07 δολ. για κάθε ευρώ, δεν διαφαίνεται μέχρι στιγμής κάποια χαραμάδα για αποκλιμάκωση των τιμών. Πλέον οι τιμές των καυσίμων έχουν προκαλέσει πονοκέφαλο στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, το οποίο επεξεργάζεται διάφορα σενάρια για την ενίσχυση τουλάχιστον των ευάλωτων οικονομικά ομάδων.

Ηλεκτρικό ρεύμα

Πλέον, σημαντικό μέρος των οικογενειακών εισοδημάτων δαπανάται για την πληρωμή των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος. Χιλιάδες νοικοκυριά αναμένουν να ανοίξει η πλατφόρμα, περί τα μέσα Ιουνίου, για να υποβάλουν τις αιτήσεις τους προκειμένου να λάβουν αναδρομική επιδότηση έως 600 ευρώ για το διάστημα από τον Δεκέμβριο μέχρι τον Μάιο. Την επιδότηση θα λάβουν νοικοκυριά με καθαρό οικογενειακό εισόδημα έως 45.000 ευρώ και εφόσον αφαιρεθούν από τη ρήτρα αναπροσαρμογής οι εκπώσεις των παρόχων. Για τους μήνες που θα ακολουθήσουν, με πλαφόν που θα μπει στη χονδρική και στη λιανική τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος, στόχος είναι να απορροφηθεί από το κράτος ένα σημαντικό μέρος της ρήτρας αναπροσαρμογής, που θα φτάνει το 70% με 80%.

Μείωση της κατανάλωσης

Με τις τιμές των βασικών αγαθών, των καυσίμων, του ηλεκτρικού ρεύματος αλλά και των ενοικίων να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα, οι περισσότεροι καταναλωτές περιορίζουν τις δαπάνες τους προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Σε ό,τι αφορά μάλιστα τα τρόφιμα, έρευνα του Ινστιτούτου Ερευνών Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών προβλέπει μείωση των πωλήσεων το δεύτερο εξάμηνο του 2022 κατά 1,8% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2021.

Κλιμάκια ελεγκτών πραγματοποιούν ελέγχους, επιβάλλοντας σε ορισμένες περιπτώσεις μεγάλα πρόστιμα σε καταστήματα πώλησης τροφίμων και βενζινάδικα

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της ΓΣΕΕ, τον Απρίλιο του 2022 η απώλεια της αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού ήταν 18%, έναντι 14,7% τον Μάρτιο. Ο μέσος μισθός στον ιδιωτικό τομέα έχασε τον Απρίλιο το 9,9% της αγοραστικής δύναμης, ενώ στη μερική απασχόληση οι απώλειες διαμορφώθηκαν στο 28%, έναντι 23% το Μάρτιο του 2022. Μάλιστα, αρκετοί είναι αυτοί πλέον που στρέφονται στην αγορά είτε φθηνότερων προϊόντων, όπως είναι τα ιδιωτικής ετικέτας, είτε σε τρόφιμα χαμηλότερης διατροφικής αξίας.

Μπαράζ ελέγχων

Μοναδικό όπλο μέχρι στιγμής απέναντι στις συνεχείς ανατιμήσεις σε τρόφιμα και καύσιμα είναι οι έλεγχοι που διενεργούν οι αρμόδιες Αρχές. Ήδη τα κλιμάκια των ελεγκτών πραγματοποιούν εξονυχιστικούς ελέγχους, επιβάλλοντας σε ορισμένες περιπτώσεις μεγάλα πρόστιμα σε καταστήματα πώλησης τροφίμων και πρατήρια καυσίμων. Στις περιπτώσεις, δε, που τα πρόστιμα ξεπερνούν τα 50.000 ευρώ, καθώς και όταν επιβάλλεται πρόστιμο για δεύτερη φορά, ανεξαρτήτως ποσού, τότε υπάρχει και δημοσιοποίηση των επωνυμιών των εταιρειών.

«ΦΩΤΙΑ» ΣΤΑ ΡΑΦΙΑ

Αλλαντικά

έως
17%

Ζυμαρικά

2-15%

Βρεφικές πάνες

έως
14%

Απορρυπαντικά

έως
12%

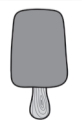
Γιαούρτια

έως
8%

Ελαιόλαδο

έως
5%

Παγωτά

έως
4%